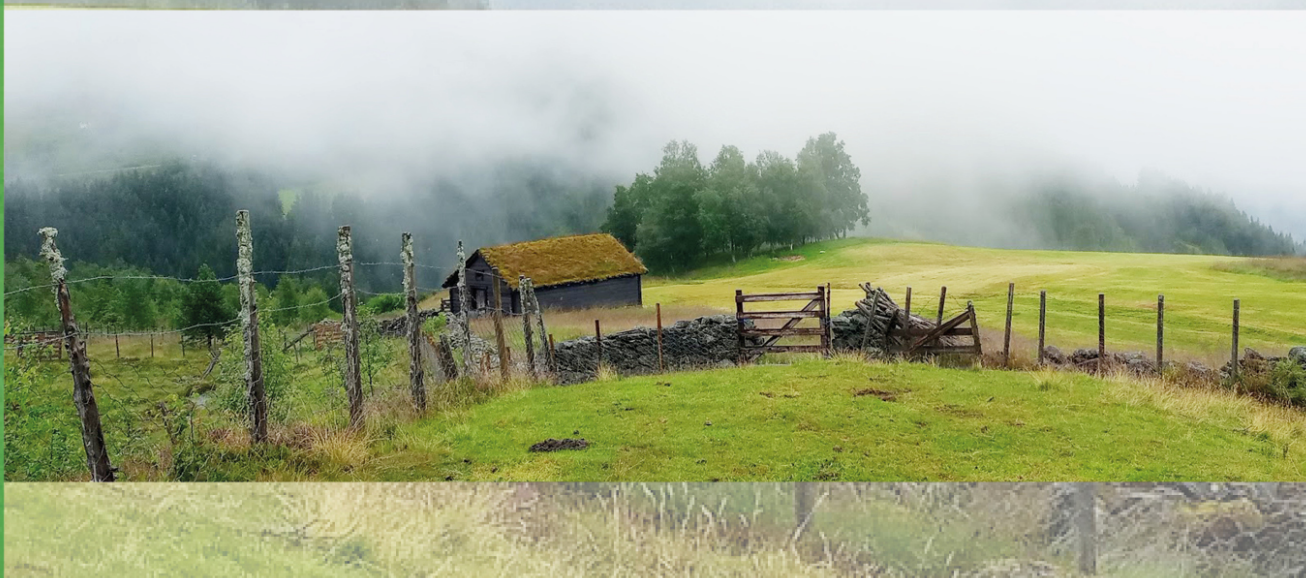

STRYN KOMMUNE

Tiltaksstrategi for spesielle miljøtiltak i landbruket

2025-2028

Innhald

1 Bakgrunn.....	3
2 Grunnlag	3
Naturmangfaldlova	3
Kulturlandskap/kulturminne/verneverdige bygningar:	3
Landbruksureining:.....	4
Regionalt miljøprogram	4
3 Lokal medverknad og forankring.....	4
4 Mål	4
5 Prioriteringar	5
Generelt.....	5
Viktige kulturområde.....	5
Bygningar/bygningsmiljø	6
Spesielle naustmiljø	7
Skjøtsel slåttemark/beite	7
Fjerning av piggtråd.....	7
Landbruksureining.....	8
Kantvegetasjon.....	8
Framande artar med høg økologisk risiko.....	9
Tilrettelegging for ferdsel.....	9
Steingardar/bakkemurar.....	9
Gjerdehald.....	9
6 Søknadsfrist.....	10
Søknad	10
7 Sakshandsaming	10
8 Tilskotssatsar	10

1 Bakgrunn

Føremålet med ordninga Spesielle miljøtiltak i jordbruket, SMIL-ordninga, går fram av § 1 i Forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket.

«§ 1. Formål

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.»

Innsatsen og tiltaka skal vere best mogeleg målretta, med bakgrunn i lokale miljømessige behov og utfordringar. Difor skal tilskotsmidlane prioriterast på grunnlag av lokalt tilpassa målsettingar og strategiar, viste i lokale tiltaksstrategiar.

Første tiltaksstrategi for bruk av SMIL-midlar i Stryn kommune vart utarbeidd og vedteken i 2004. Bakgrunnen var at meir mynde og ansvar for gjennomføring av landbrukspolitikken vart overført til kommunane (St. meld. nr.19 (2001-2002)) Kommunane fekk større handlingsrom og dermed auka lokaldemokrati innafor landbruksområdet. Målet var mest mogleg lokal tilpassing av verkemidlane i landbruket.

I Stortingsmeldinga vart det lagt vekt på det ansvaret som kviler på samfunnet og landbruksnæringa i forvaltning av areal – natur og kulturhistoriske ressursar. Viktige signal i landbrukspolitikken er elles å framheve landbruket som produsent av fellesgode – det multifunksjonelle landbruket. Landbruket har ein sentral plass i forvaltninga av kulturlandskapet, det biologiske mangfaldet og kulturminna. Strategien er revidert kvart fjerde år.

Erfaringane er at strategien slik han ligg føre har vore eit godt reiskap for fordeling av midlar, og vi ser ikkje at det er behov for store endringar. Ein del justeringar må likevel gjerast for å tilpasse til nytt regelverk og nye erfaringar som er gjort undervegs.

2 Grunnlag

Stryn kommune har ca. 35000 da jordbruksareal i drift, fordelt på ca. 240 driftseiningar som søker produksjonstilskot (2024). Sjølv om tal aktive bruk vert redusert, greier ein i stor grad å halde oppe drifta av alt arealet. Reduksjon av dyrehald og konsentrasjon i større einingar gjer at det er vanskeleg å hindre attgroing i mange område som før var beite, både på innmark og i utmark.

Ved utarbeiding av tiltaksstrategi for Stryn kommune, og seinare revideringar, ligg følgjande lover, kommunale og regionale planverk til grunn:

Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova som kom i 2009 krev at det i endå større grad vert teke omsyn til biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfald i all offentleg forvaltning, det vil også ha innverknad på handsaming av SMIL-søknader i kommunen

Kulturlandskap/kulturminne/verneverdige bygningar:

Kulturlandskap og kulturmarkstypar i Stryn kommune
Kommunedelplan for bygningsvern

Biologisk mangfald i Stryn kommune
Kjerneområde for landbruk i Stryn kommune
Kommuneplan for Stryn Kommune
Regionalt miljøprogram for Sogn og Fjordane
Kommunedelplan for kulturminne

Landbruksureining:

Forvaltningsplan for Vestland vassregion (2022-2027)

Regionalt miljøprogram

Landbruksdepartementet forventar at kommunane sine tiltaksstrategiar bidreg til å styrke koplinga mellom SMIL- og RMP (regionalt miljøprogram) tilskota. Dette er noko ivareteke i eksisterande plan gjennom tilskot til skjøtsel og rydding av gammal kulturmark og restaurering av steingardar. Det er opna for tilskot til permanent gjerde i samband med skjøtsel med ammegeit og kje.

3 Lokal medverknad og forankring

Revisjon av tiltaksstrategien i 2025 har ikkje medført ei gjennomgripande forandring av dokumentet. Utkast har vore sendt til bondelaga, bonde –og småbrukarlaga og dei andre medlemmene i landbruksforum. Strategien vert lagt fram for utval for samfunnsutvikling for godkjenning.

4 Mål

Stryn kommune omfattar eit vidt geografisk område og har eit variert landskap med mange kvalitetar. Det bur folk som driv gardar i alle delar av kommunen, og dette pregar kulturlandskapet. Variert landskap gjev ulike driftsmåtar. Det er stort spenn frå gardane ved fjorden i Innvik og Loen/Rake til høgareliggande bruk på Fjelli og Maurset, frå flate gardar i t.d. Oldedalen, Erdalen og Strynebygda, til brattlente bruk på Flo, Tinnereim og Hopland.

Stryn har gjort turisme til ein av levevegane sine, og med det ”sel” vi kulturlandskapet vårt heile tida. Difor er det av stor tyding at dette ”produktet” også i framtida kan framstå som opplevingsverdig. I Stryn kommune meiner vi det er viktig å ta vare på fleire element i kulturlandskapet. I dei seinare åra har attgroing vore eit tema som har gått igjen i ulike fora, og frå fleire ståstader ser ein at dette er eit problem. Ein ynskjer å hindre attgroing av verdfulle kulturlandskap, men ser på same tid at det er uråd å kjempe mot attgroinga i alle typar landskap.

Det er også eit ynskje å ta vare på gamle, verdifulle bygningsmiljø og einskildbygningar, som eit vesentleg element. Slik kan ein dokumentere eit heilskapleg miljø og vise korleis folk har levd her i tider før oss.

Til liks med andre næringar må landbruket drive

Målet med dei spesielle miljømidlane til jordbruket vil vere

- Å ta vare på det levande kulturlandskapet som viser at Stryn er og har vore ei levande jordbruksbygd
- At landbruket i Stryn skal framstå som ei næring som ikkje ureinar og bryt ned, men tek vare på miljøet og det biologiske mangfaldet

- Å legge til rette for at ålmenta kan nytte og oppleve kulturlandskap og natur, m.a. ved å halde ved like gamle ferdselsårer og stiar.
- Å vise at samfunnet set pris på kulturlandskapet ved å gje vesentleg økonomisk støtte til dei eigarane som vil gjere ein innsats for ta vare på kulturarven

5 Prioriteringar

Generelt

Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket av 04.02.2004, sist endra 01.01.17 og Rundskriv 2017-13 frå Landbruksdirektoratet, Kommentarer til forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket, ligg til grunn for tildeling av midlar. På enkelte punkt nemnde i tiltaksstrategien vert det gjort unntak frå desse retningslinjene.

- For å sikre likeverdig tildeling, vil det til vanleg ikkje bli løyvd planleggingsmidlar, men ein vil nytte dei avgrensa midlane til faktiske investeringar.
- Det kan tildelast midlar til rydding av ferdselsårer i utmark.
- Erfaring tilseier at dei fleste søknadene som kjem inn er einskildsøknader, saker som gjeld eitt bruk. Også i område omfatta av områdeplan, viser det seg at det kan vere enklare å få gjennomført tiltaket dersom den einskilde grunneigar søker for sin eigedom. Vi ser ikkje at det er ulemper med dette. Om søknaden er fellessøknad eller einskildsøknad vil ikkje ha innverknad for å prioritere det eine fram for det andre, men kvaliteten på tiltaket vil vere avgjerande for om tildeling av midlar er aktuelt.

Ved forskriftsendingar innafor perioden for denne tiltaksstrategien vil dei gjelde framfor strategien.

Viktige kulturområde

I kommuneplanen sin arealdel har ein med bakgrunn i "Kommunedelplan for bygningsvern" og "Kulturlandskap og kulturmarkstypar i Stryn kommune" lagt inn dei viktigaste områda. I tillegg er dei best ivaretekne og særmerkte stølane/setrane, og spesielle naustmiljø markerte. Kommunen har eit kulturlandskapsområde av nasjonal verdi, Faleide Utigard. På Faleide er både bygningar og slåtteteigar og andre element tekne vare på, og garden framstår som eit heilskapleg miljø. Og sidan eigaren bur på bruket, vert dette noko meir enn eit museum. Faleide må difor tilgodesjåast med årlege tilskot til skjøtsel, og midlar til vedlikehald av bygningar m.m. Andre viktige kulturområde/bygningsmiljø er viste i kommuneplanen sin arealdel, og dei av desse som har landbrukstilknyting kan prioriterast ved søknad om miljømidlar dersom formelle krav er oppfylte. Desse er:

Segestad	Skora
Gardstun på Aaning	Utigard Faleide
Gardstun i Vik	Ingebrigten
Gardstun på Reme	Kvennhusmiljø Kvamme
Gardstun på Steinsåker	Kulturlandskap på Langeset
Isakbruket, Gald	Yri

Gardstun på Ytre Lunde	Breng
Nedrebergtunet	Haugane (Hjelledalen)
Gardstun på Auflem	Gardstun Bø
Hojen/Nykvia	Tvinnereim (utelader mm)
Kvennhusdalen på Ulvedal	Smiemyra på Auflem
Kvennhusmiljø Berge/Rygg	Liatunet
Gardstun Tonning	

Bygningar/bygningsmiljø

Kommunedelplan for bygningsvern vil verte brukt som eit hjelpemiddel for prioritering og til å vurdere kva bygningar som skal tildelast tilskot. Likeeins vil vi vektlegge om bygningen er plassert i eit av dei sæter- eller naustmiljøa som er nemnde i kommuneplanen sin arealdel. Desse miljøa vil òg ha høg prioritet ved søknad om midlar til skjøtsel og slått.

Av bygningar som er registrerte i kommunedelplan for bygningsvern vil dei som er klassifiserte til verneklasse A ha høgast prioritet. Bygningar i verneklasse B og C kan òg tilgodesjåast med midlar. Det vil vere naturleg å differensiere tilskotet etter verneklassen på bygningen. Etter forskrifta kan SMIL-midlar ikkje løyrvast til freda bygningar.

Særmerkte stølar/setrar markerte i kommuneplanen:

Moldreimstølen	Tistamstølen	Frøysetstølen
Juvstølen	Brulandstølen	Valakerstølen
Verlostølen	Heggdalstølen	Lyslostølen
Remestølen	Frøholmsetra	Holhøgesetra
Agjeldsetra	Laukisetra	Yrisetrane
Rustøysetra	Høgalmsetrane	Kvamesetra
Sundesetra (Olden)	Bødalsetra	Rakssetra
Sunndalsetra	Vetledalsetra	Øvre del av Bøasetra
Sætressetra	Storesetra (Erdal)	Furesetra
Skårsetra	Ytreidssetra	Svarstadstølen
Faleidstølen	Vinsryggsetra	Nos
Tonningsetra	Ruteflotsetra	Ulvedalstølen
Randastølen	Ålandstølen	Hoplandstølane

Grendasetra	Øvrebergsetra	Tonningnedsetra
Vikanedsetra	Indre Sølbergstølen	Lundesetra
Maursetsetra	Holsetra	Lundesetra (Stauri)

Felles for desse setrane/stølane er at det er gamle og særmerkte stølsområde utan større tekniske endringar. Ved restaurering/nybygging i desse områda gjeld spesielle retningslinjer, og ein skal søke å unngå vegbygging nærare enn 200 meter frå stølen.

Spesielle naustmiljø

Desse naustmiljøa langs fjorden skal spesielt takast vare på:

Moldreimsnausta	Naustmiljø Hestøda
Agjeldnausta	Øiestadnausta
Kårstadnausta	Blaksetnausta
Sølbergnausta	Rosetnausta
Bergsetnausta	Hildanausta
Naustmiljø Faleide	

I tillegg skal ein legge vinn på å ta vare på fire naustmiljø ved innlandsvatn:

Brekkenausta

Naustmiljø Eide

Naustrekke Øvre-Flo (Oppigardsnausta)

Furenausta

Skjøtsel slåttemark/beite

Attgroing kan best hindrast ved eit aktivt beitebruk og/eller årleg slått av areala. Stimuleringstiltak til beiting og slått av bratt areal er lagt inn i regionalt miljøprogram. I område der slått vert for tungvint og beiting ikkje er tilstrekkeleg, må ein gå inn med midlar til rydding/skjøtsel. Tilskot til rydding av beite kan innvilgast til det som er gammal kulturmark. Ved beiterydding er det ein føresetnad at areala vert beitte i ettertid, og det kan vurderast bruk av sprøytemiddel for å hindre at renningar gror opp. Ein fleirårig skjøtelsplan skal danne grunnlag for søknaden. Rydding av attgrodde beite vil vere meir arbeidskrevjande enn årleg skjøtsel av slåttemark. Difor vil satsane vere ulike på desse to typene tiltak. Ein må prioritere område som framleis har mesteparten grasmark, og ikkje er blitt til skog. Rydding av nye beite i skog vil ikkje bli prioritert.

Fjerning av piggråd

Dei viktigaste reglane for gjerder i dag finn ein i dyrevelferdslova § 15 og gjerdelova § 5. Jf.

dyrevelferdslova § 15 første ledd skal det ikkje brukast piggråd i gjerde for å regulere dyrs ferdsel. Det er forbode å setje opp nye piggrådgjerde. Ved vedlikehald av eldre gjerde skal det ikkje nyttast piggråd, og eldre piggrådgjerde som opplagt utgjør ei fare for dyr, skal fjernast.

I Stryn, som i mange andre kommunar, finn ein fleire stadar gamle piggrådsgjerde som burde vore fjerna. Føremålet med SMIL-ordninga er tilskot til gjennomføring av miljøtiltak ut over det som er venta av vanleg jordbruksdrift. Dyrevelferdslova er klar på at ansvaret for vedlikehald og fjerning av gjerde ligg til den som er ansvarleg for gjerdet. Det skal såleis ikkje løyvast SMIL-tilskot til fjerning av piggråd på eigedom der det vert drive vanleg jordbruksdrift, og der ansvaret for gjerdehald ligg til grunneigaren. Kommunen vurderer i enkeltsøknadar om tiltaket går utover det som er venta av vanleg jordbruksdrift.

Som ei prøveordning kan det gjevast tilskot på inntil 15 kr/meter for å fjerne gammal piggråd. Det må søkast om tilskot før arbeidet tek til. I søknaden må det leggjast ved kart og bilete som syner piggråden som skal fjernast. I etterkant av utført arbeid må det dokumenterast med vekt innlevert piggråd til godkjent avfallsmottak. Det må også dokumenterast med før/etterbilete at piggråden er fjerna og handtert i høve til gjeldande lovverk, før utbetaling av tilskot kan finne stad.

Landbruksureining

Det har tidlegare vore gjennomført registreringar over gjødsel- og pressaftanlegga kring på gardane, men registreringa er ikkje ajourført. Dei fleste bruka som enno driv med husdyr i noko omfang, har investert og vedlikehalde anlegga sine. Ureining frå landbruket er ikkje eit stort problem i kommunen. I den grad ein har utslepp, skuldast det i fleste tilfelle manglande eller feil bruk av anlegget, eller utkøyring av gjødsel på uheldig tidspunkt. Vassforvaltningsplan for Vestland vassregion (2022-2027) er utarbeidd.

Oppgradering og vedlikehald av anlegg må finansierast av den einskilde brukar. Dersom det er snakk om større nyinvesteringar, kan andre finansieringsordningar nyttast.

Fleire har gjødsellager utan tak. Mykje nedbør medfører at lager blir oppfylte og lagerkapasiteten blir for liten. Dette igjen gjer at gjødsla må køyrast ut på ei tid på året som ikkje gjev særleg utnytting av gjødseleffekten. Det kan søkjast om tilskot til dekke over gjødsellager. Satsen er maks kr 100 000 pr lager.

Det har ved fleire høve vore registrert uheldig lagring av rundballar langs vatn og vassdrag. Pressaft frå rundballar påverkar potensielt vassmiljø negativt i stor grad. Det kan søkjast tilskot for opparbeiding av utandørs lagerplass for rundballar for å hindre avrenning til vatn og vassdrag. Tiltak tilknytt vassførekomstar med dårleg økologisk og/eller kjemisk tilstand vert prioritert først. Satsen er maks kr 100 000 pr lagerplass.

Kantvegetasjon

I dei seinare åra har det vore aukande merksemd om naturmangfald og reduksjon i avrenning frå landbruksareala. I Stryn er det fleire vassførekomstar som ikkje oppnår miljømåla i [vassforvaltningsplanen](#). Eit aktuelt tiltak for å betre vassmiljøet kan vere å etablere kantvegetasjon med busker og tre langs vassdrag. Kantvegetasjon bidreg positivt for naturmangfaldet både i og rundt vassdraget. I tillegg armerer rotsystemet til busker og tre kantane, noko som er positivt sett i høve til erosjon, flaum og rasfare.

Gjødsling og slått heilt inntil vassdrag vil også medføre avrenning. Det skal ikkje gjødslast og haustast heilt inntil kanten på vassdraga. For å avbøte på tap av hausteareal/etablering av kantvegetasjon kan det løyvast eingongstilskot pr da areal ute av drift. Det er eit vilkår at arealet ikkje vert gjødsla eller slått, og at det ikkje vert søkt arealtilskot. Det skal visast i kart kor mykje areal som går ut av drift. Satsen for

tilskot vert sett lik AK-tillegget. Tiltak tilknytt vassførekomstar med dårleg økologisk og/eller kjemisk tilstand vert prioritert først

Somme vassdrag er prioritert gjennom RMP i ordninga «tilskot til kantsone i eng». RMP-tilskotet gjeld areal som ikkje vert gjødsla eller sprøyta, men der kantsona skal haustast ved slått eller beiting. Det kan ikkje søkjast SMIL-midlar for etablering av kantvegetasjon der ein samstundes søker RMP-midlar gjennom ordninga «tilskot til kantsone i eng». Prioriterte vassførekomstar i RMP er kartfesta i fylkesatlas. I Stryn gjeld dette for vassførekomstane: Bergsetelva, Ulva, Hildeelva og Høgalmeelva.

Framande artar med høg økologisk risiko

Framande artar med høg økologisk risiko er eit stadig aukande problem i Stryn kommune, som i resten av landet. Det er registrert framande artar i heile kommunen frå Tistam og Randabygda i vest til Hjelledalen i aust. Særleg platanlønn, parkslirekne og hagelupin er utbreidd, men også bestandar av vestamerikansk hemlokk, kjempespringfrø, kanadagullris og rødhyll mfl. er i framvekst.

Desse problemartane utkonkurrerer og fortrenger naturlege stadeigne artar og er med det potensielt ein stor trugsel mot naturmangfaldet. For å nedkjempe eller hindre spreiding av uønska artar kan det løyvast midlar til fjerning av slike plantar. Tilskot vert tildelt ut ifrå estimerte kostnader, og utbetalt i samsvar med medgåtte utgifter. Det må leggjast fram plan for gjennomføring av tiltak samt plan for handtering av avfall. Tilskotssats vert sett til inntil 100% av kostnadsoverslag, med maksimalt kr 15 000 pr tiltak.

Tilrettelegging for ferdsel

For fastbuande og turistar er det av stor verdi å kunne nytte natur og kulturlandskap til friluftsliv og rekreasjon. Stiar i skog og utmark gror mange stader att på grunn av mindre bruk av folk og beitedyr. Det kan gjevast tilskot til rydding og vedlikehald av slike stiar. Å få nytte skogsstiar og halde desse ved like, er eit vesentleg bidrag til å ivareta kulturarv, og for turgåarar er stiane eit godt alternativ til alle skogsvegane. Stiar tilknytt kulturminne eller som i stor grad bidreg til å ivareta naturmiljø og kulturlandskap, samt å betre ålmenta sin tilgang til kulturlandskap i utmark, vert prioritert først. Satsen er sett til kr 2000/km med maksimalt kr 15 000 pr tiltak.

Steingardar/bakkemurar

Det kan gjevast tilskot til renovering og mindre vedlikehaldsarbeid på steingardar og bakkemurar. Store omfattande renoveringsarbeid vert ikkje prioritert. Tilskotsats vert sett til inntil 25 % av kostnadsoverslag med maksimalt kr 15 000 per tiltak.

Gjerdehald

Vedlikehald av gjerde mot utmark og kring innmarksbeite er ei stor utfordring. Stadig fleire gardsbruk er utan husdyr og den kollektive interessa for å halde gjerda i orden fell bort. Dette medfører at gjerdebyrda i stor grad vert overlate til husdyreigarane åleine. Gjennom Organisert beitebruk kan det gjevast tilskot til sperregjerde og nye fellesgjerde i utmark eller mellom innmark og utmark. Gjennom SMIL-ordninga kan det gjevast tilskot til gjerde når dette er ein del av eit tiltak for å rydde eit område eller styre beitinga mot eit biologisk verdifullt område. Vanleg vedlikehald av gjerde eller inngjerding av vanlege produksjonsareal med dyrka mark og kulturbeite fell utanfor desse ordningane. Same tiltaket kan ikkje få støttast frå begge ordningane.

6 Søknadsfrist

Søknadsfrist vert sett til 15. april. Eventuelt attståande midlar etter den tildelinga vert fordelte fortløpande. Dersom det er behov for det, vert det lyst ut for ny søknadsrunde med frist 1. september.

Søknad

Søknadar skal sendast inn digitalt med innlogging via ID porten/Altinn: [Altinn - Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket \(SMIL\)](#)

Søknaden skal minimum innehalde:

- Omtale av tiltaket
- Framdriftsplan
- Kostnadsoverslag
- Finansieringsplan
- Kart over driftseininga der det aktuelle tiltaket er avmerkt.
- Fotografi og/eller teikningar
- Løyve frå grunneigar dersom tiltaket skjer på leigd landbrukseigedom.
- Gjødslingsplan og journal over nytta plantevernmidlar.

For eigeninnsats vert tilrådde satsar godkjende:

- Manuelt utført eige arbeid: 350 kr/time
- Bruk av motorsag og ryddesag: 400 kr/time
- Bruk av traktor: 600 kr/time
- Bruk av gravemaskin: 800 kr/time

7 Sakshandsaming

Tildeling av midlar vert gjort administrativt i samsvar med prioritering i tiltaksstrategien når søknadsfristen er ute. Klager vert handsama politisk før dei eventuelt vert sendt vidare til Statsforvaltaren i Vestland for endeleg avgjerd.

8 Tilskotssatsar

Som prioriteringane våre seier, ynskjer vi å kunne yte tilskot til eit breitt spekter. I tillegg til det som er sagt under prioriteringar, nyttar vi erfaringar frå tidlegare år når vi skal seie noko om behov for årlege tilskot for dei neste fire åra. Ved å vere kritiske til søknadene og utøve streng prioritering har vi dei siste åra kunna innvilge dei fleste søknadene som har fylt søknadskrava. Vi har då ikkje alltid oppnådd dei satsane som var skisserte i den tidlegare råma for behov av midlar.

Råme for bruk av og behov for midlar pr år, 2025-2028.

Prioritet	Tema	Sats	Kroner pr tiltak
1	Kulturområde av nasjonal verdi, skjøtsel og vedlikehald av bygningar		Maks kr 30 000 pr tiltak

2	Bygningar klasse A	Inntil 50 % av kostnadsoverslag.	Maks kr 100 000 pr bygg
	Bygningar klasse B og C	Inntil 40 % av kostnadsoverslag.	Maks kr 60 000 pr bygg
3	Skjøtsel/rydding andre kulturområde og stølsområde	Inntil kr 2000/da	Maks kr 40 000 pr tiltak
4	Fjerning av piggtråd	15 kr/meter	Maks kr 15 000 pr tiltak
5	Forureiningstiltak:		
	Tak over gjødsellager	Inntil 40 % av kostnadsoverslag	Maks kr 100 000 pr tiltak
	Tilrettelegging rundballager	Inntil 40 % av kostnadsoverslag	Maks kr 100 000 pr tiltak
6	Etablere kantvegetasjon mot vassdrag	Inntil kr 2000/da	Maks kr 30 000 pr tiltak
7	Framande artar med høg økologisk risiko	Inntil 100 % av kostnadsoverslag.	Maks 15 000 pr tiltak
8	Turstiar/ferdselsårer	Inntil kr 2000/km	Maks 15 000 pr tiltak
9	Steingardar/bakkemurar	Inntil 25 % av kostnadsoverslag	Maks kr 15 000 pr tiltak
10	Gjerdehald	Inntil 40 % av kostnadsoverslag	Maks kr 15 000 pr tiltak

Prosentsatsane og makskostnadane er rettleiande. Tildeling av midlane kan justerast dersom det viser seg at søknadene som kjem inn ikkje samsvarar med fordelinga som er oppsett.

